

**T. C.
BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI**

**ARAPÇA DİL KURSU
PROGRAMI
(TASLAK)**

Ankara – 2007

İÇİNDEKİLER

- 1. GİRİŞ**
- 2. PROGRAMIN HAZIRLANMASINDA TEMEL ALINAN İLKELER**
- 3. PROGRAMIN YAPISI**
- 4. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI**
- 5. PROGRAMIN ALANLARI, DERS İSİMLERİ VE DÖNEMLERİ TABLOSU**
- 6. DİL BİLGİSİ ALANI DETAYLI PROGRAMI**
  - 6.1. Giriş
  - 6.2. Dilbilgisi Alanı Dersleri ve Dönemleri
  - 6.3. Dilbilgisi Alanının Genel Amaçları
    - 6.3.1. Sarf Dersinin Genel Amaçları
    - 6.3.2. Nahiv Dersinin Genel Amaçları
  - 6.4. Dilbilgisi Alanının Öğretim Esasları
  - 6.5. Dilbilgisi Alanı Derslerinin İçerikleri, Kaynakları, İşleniş Açıklamaları ve Ders Saatleri
    - 6.5.1. Sarf Bilgisi Dersi
    - 6.5.2. Nahiv -I Dersi
    - 6.5.3. Nahiv -II Dersi
- 7. OKUMA-ANLAMA ALANI DETAYLI PROGRAMI**
  - 7.1. Giriş
  - 7.2. Okuma Anlama Alanı Dersleri ve Dönemleri
  - 7.3. Okuma-Anlama Alanının Genel Amaçları
    - 7.3.1. Metin Çözümlemesi Dersinin Genel Amaçları
    - 7.3.2. Belagat Dersinin Genel Amaçları
  - 7.4. Okuma-Anlama Alanının Öğretim Esasları
    - 7.4.1. Metin Çözümlemesi Dersinin Öğretim Esasları
    - 7.4.2. Belagat Dersinin Öğretim Esasları
  - 7.5. Okuma-Anlama Alanı Derslerinin İçerikleri, Kaynakları, İşleniş Açıklamaları ve Ders Saatleri
    - 7.5.1. Metin Çözümlemesi-I Dersi
    - 7.5.2. Metin Çözümlemesi –II Dersi
    - 7.5.3. Metin Çözümlemesi –III Dersi
    - 7.5.4. Belagat –I Dersi
    - 7.5.5. Belagat –II Dersi
- 8. YAZMA ALANI DETAYLI PROGRAM**
  - 8.1. Giriş

8.2. Yazma Alanı Dersleri ve Dönemleri

8.3. Yazma Alanının Genel Amaçları

8.4. Yazma Alanının Öğretim Esasları

8.5. Yazma Alanı Derslerinin İçerikleri, Kaynakları, İşleniş Açıklamaları ve Ders Saatleri

8.5.1. Yazılı Anlatım-I Dersi

8.5.2. Yazılı Anlatım-II Dersi

8.5.3. Yazılı Anlatım-III Dersi

9. DİNLEME-KONUŞMA ALANI DETAYLI PROGRAM

9.1. Giriş

9.2. Dinleme-Konuşma Alanı Dersleri ve Dönemleri

9.3. Dinleme-Konuşma Alanının Genel Amaçları

9.4. Dinleme-Konuşma Alanının Öğretim Esasları

9.5. Dinleme-Konuşma Alanı Derslerinin İçerikleri, Kaynakları, İşleniş Açıklamaları ve Ders Saatleri

9.5.1. Sözlü Anlatım-I Dersi

9.5.2. Sözlü Anlatım-II Dersi

9.5.3. Sözlü Anlatım-III Dersi

10. ÇEVİRİ ALANI DETAYLI PROGRAM

10.1. Giriş

10.2. Çeviri Alanı Dersleri ve Dönemleri

10.3. Çeviri Alanının Genel Amaçları

10.4. Çeviri Alanının Öğretim Esasları

10.5. Çeviri Alanı Derslerinin İçerikleri, Kaynakları, İşleniş Açıklamaları ve Ders Saatleri

10.5.1. Arapça'dan Türkçe'ye Çeviri

10.5.2. Türkçe'den Arapça'ya Çeviri

T. C.
BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

ARAPÇA DİL KURSU PRORAMI

(TASLAK)

1. GİRİŞ

Günümüz dünyasında çok dillilik özendirilmektedir. Çünkü ülkelerin, uluslar arası ilişkilerini, sosyal, siyasal ve ekonomik alanlarda daha ileri götürmek için yabancı dil bilen insanlara ihtiyacı vardır. Ülkemizde dil öğretiminin amacı, zaten ana dilleri aynı olan insanların kendi aralarında iletişim kurmalarını sağlamak değil, vatandaşlarımızın diğer ülke vatandaşları ile anlaşmalarını sağlamak için dünyada en çok kullanılan dil veya dilleri öğretmek o dilin etkin kullanımına hizmet etmek ve bu sayede ülkemizin politik, bilimsel, askerî, ekonomik ve sosyal alanlarda hak ettiği ileri düzeye çıkmasını kolaylaştırmaktır. Ancak bazı diller vardır ki o diller yukarıda zikredilen sebeplerden dolayı önemli olmalarının yanı sıra inanılan dinin o dille gelmiş olmasından dolayı ayrı bir konuma sahiptirler. Dolayısıyla Arapça'nın başta ülkemiz olmak üzere Müslümanlar için ayrı bir önemi vardır.

Arapça hem dünyada en çok konuşulan dillerden biri olması hem de ülkemizde yaşayan vatandaşlarımızın büyük kısmının inancını oluşturan İslam dininin vahyedildiği dil olması açısından eğitim ve öğretimi yüzyıllardır yapılan bir dildir. Başta İslam ilimleriyle uğraşan bilim adamları Arapça'nın İslam ilimlerinin merkezinde yer alan dil olması Arapça öğretimine ülkemizde geçmişten beri önem verilmiştir. Bu bağlamda, özellikle Diyanet İşleri Başkanlığı, hem görev alanlarının gerektirdiği hizmeti gereğince yapabilmeli için İslam dininin temel kaynaklarından yararlanabilmesi hem de Hac ibadeti gibi bir organizasyonu gerçekleştiren kurum olması nedeniyle personelinin Arapça öğretimine ayrı bir önem vermiştir. Bu nedenle, Başkanlığa bağlı bulunan İhtisas Merkezlerinde Arapça Hazırlık programları başlatmıştır. Ancak Başkanlık, yıllardır sürdürdüğü Arapça öğretiminin başarısını artırabilmek için, Arapça öğretimini, Başkanlık personelinin görev alanlarındaki sorumluluklarını sağlıklı ve nitelikli olarak daha başarılı bir biçimde yerine getirebilmesi ve sadece İhtisas kurslarına hazırlık olmaktan

çıkartıp, tüm personelinin istifade edebileceği Arapça Dil Merkezleri haline getirmeyi hedeflemiştir. Dolayısıyla, Başkanlık Arapça öğretiminde hedeflediği amaçlarına ulaşabilmek için, Arapça öğretilmiyle ilgili yeni bir öğretim programı geliştirmeye yönelmiştir.

Hazırlanan Arapça öğretim programı, Arapça öğretimindeki tarihsel miras, öğretimde karşılaşılan problemler ve bunların çözümlüne yönelik yapılmış bilimsel araştırmalar, alan uzmanları, program geliştirme uzmanları, ilgili yönetici ve uygulayacılar ile daha önceki kurslarda öğretim görmüş kursiyerlerin görüş ve değerlendirmeleri alınarak çok katılım çoklu süreç uygulanarak geliştirilmiş bir Arapça öğretim programıdır.

2. PROGRAMININ HAZIRLANMASINDA TEMEL ALINAN İLKELER

Program hazırlanırken;

1. Öğretim programı anlayışında karma yaklaşım anlayışı benimsenmiştir. Çünkü, amaç, kursiyerin dili doğru ve uygun kullanma yeteneğini artırmak olduğu için, program geliştirme yaklaşımlarının güçlü yönleri bir araya getirilerek izlenir türlerinin hepsinden yararlanılabilir. Böylelikle ortaya çıkarılan program yaklaşımına karma yaklaşım denmektedir. Bu öğretim programında yapısal (dilbisi yapıları), durumsal (iletişim ortamları), konu odaklı, kavramsal/işlevsel (Dilbilgisi kuralları/Kavramlar+Yapılar ve Kullanım/Tutarlı Söylemde İşlevler), süreç/görev odaklı (kursiyerin gerçek dünyadaki dil problemleriyle ilgili görevler) ve beceri odaklı (dilsel ve akademik beceriler) yaklaşımlarından yararlanılmıştır. Bu program yaklaşımının seçilmesinin nedenlerinden biri de, dil öğretiminde son yaklaşımlarda üründen sürece bir kayma olmasıdır. Son yıllarda öğretmen merkezli yaklaşımlardan öğrenci merkezli yaklaşımlara geçildiğini göz önüne alarak, program tasarımlarında süreç odaklı yaklaşımların benimsenmesi gerektiği söylenebilir. Süreç odaklı yaklaşımlardaki temel hipotez, her dil davranışının altında, öğrencilerin söyleneni anlamak veya üretmek için kullandıkları belirli beceri ve stratejiler olduğudur. Öğrenme ortamı önemlidir çünkü; öğrenciler öğrenme ortamlarında yeteneklerinin ve potansiyelerinin farkına varırlar. Öğrenmenin nasıl meydana geldiğini anlamak ta çok önemlidir çünkü;

bu, öğrencileri dil görevleri ile kendi başlarına başa çıkmaya özendirir. Böyle bir şey öğrenciye ders çalışmayı öğrettiği için ders dışında da öğrencilerin işine yaramaya devam eder. Hazırlanan Arapça öğretim programında benimsenen bu yaklaşım, hem bir dilin öğretiminde öğrenene kazandırması gereken becerilere ulaşılmasında hem öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerin kullanılmasında hem de yapılan faaliyetlerin değerlendirilmesinde önemli bir anlayış değişikliğini beraberinde getirmektedir. Zaten Arapça öğretimine yapılan eleştiriler, sadece metin okuma ve anlama becerisini kazandırdığı ancak konuşma, konuşulanı anlama ve yazma becerilerini kazandıramadığına yöneliktir. Bu tenkitler ise daha çok kazandırılmak istenen becerilerin tanımlanamamasından ve uygun öğrenme ortamlarının ve değerlendirme sürecinin oluşturulmamasından kaynaklanmaktadır. Benimsenen öğretim programı anlayışı yapılan diğer dillerin öğretimindeki uygulamalardan anlaşıldığı üzere, büyük ölçüde bunları gidermeye yöneliktir.

2. Arapça öğretim programı, okuma, dinleme/izleme, konuşma, yazma temel dil becerileri ile dil bilgisi ve çeviri bilgi ve becerisinden oluşmaktadır. Bu temel dil becerileri öğretim programında bir bütünlük içerisinde ele alınmıştır.
3. Öğretim programı Arapça'yı bir dilin gerektirdiği bütün beceri alanları ile öğretmeyi hedeflemenin yanı sıra, Başkanlık personelinin İslam bilimleriyle ilgili Arapça klasik eserleri okuyup değerlendirebilme yeteneklerini de geliştirebilmek üzere yapılandırılmıştır.
4. Öğretim programındaki konularına ayrılan haftalık ders saatleri belirlenirken, kursiyerlerin daha önceki eğitim kademelerindeki bilişsel öğrenmeleri dikkate alınmıştır.
5. Program kursiyerlere Arapçayla ilgili bilgi ve becerileri kazandırmanın yanı sıra, onların görev alanlarında daha başarılı hizmet verebilmeleri açısından yeni bilgi ve çözümler üretmeyi alışkanlık haline getirmelerini de hedeflemektedir. Bu nedenle programda kursiyerlerin bütün öğretim etkinliklerine etkin olarak katılmalarını sağlayıcı açıklamalarla desteklenmiştir.

3. PROGRAMIN YAPISI

Program hazırlanması sırasında, Eğitim merkezlerinden gelen görüşler, programın oluşturulması amacıyla yapılan hazırlık toplantılarındaki tartışmalar ve Başkanlığın talebi doğrultusunda uzmanlarca hazırlanan taslak programlar dikkate alınmıştır.

Arapça dil kursu programı 11'rer haftalık 3 dönemden oluşmaktadır. Dönemler haftada 30 saat olarak planlanmış olup, toplam 990 saat ders ön görülmüştür.

Program;

1-Dil Bilgisi,

2-Okuma-Anlama,

3-Yazma,

4-Dinleme-Konuşma,

5-Çeviri

Olmak üzere toplam 5 temel alandan oluşmaktadır. Her alan farklı alt dallar(dersler) şeklinde programa yerleştirilmiştir. Giriş bilgilerinden sonra programın alanlarını ve dönemlere göre derslerin dağılımını gösteren **genel tablo** verilmiş ve ardından **her alanın detaylı programı** verilmiştir.

Detaylı alan Programında, o alandaki derslerin önemi ve programdaki yerini açıklayan bir **giriş**, o **alanın genel amaçları** ve o alanla ilgili **uygulama esasları** verilmiş, daha sonra alanda yer alan derslerin içerikleri, kaynakları ve açıklamalarıyla birlikte sunulmuştur. Detaylı ders içerikleri amaçlara daha rahat ulaşılması ve öğreticilere kolaylık olması bakımından aşağıdaki tabloda yer alan unsurlar doğrultusunda hazırlanmıştır.

Süre	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
Ders saati	İşlenecek konu başlıkları	Konularla ilgili müracaat kaynakları	Konunun işlenişinde dikkate alınacak noktalar

4. PROGAMIN GENEL AMAÇLARI

Arapça dil kursu programının amacı, kursiyerleri;

1. Duygu ve düşüncelerini Arapça sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade eden,
2. Dinlediği, okuduğu, izlediği Arapça'yı doğru anlayan ve değerlendiren,
3. Arapçayı konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanan,
4. Başta Kur'an-ı Kerim olmak üzere İslam bilimleri ile ilgili temel kaynakları ve güncel çalışmaları kullanabilme becerisine sahip,
5. Arap dilini kendi terimleri ve özgün yöntemleri ile kavrayan, bireyler haline getirmektir.

5.ARAPÇA DİL KURSU PROGRAMI ALANLARI, DERSLERİ VE DÖNEMLERİ TABLOSU

Not: Toplam eğitim 3 dönem 990 saat olarak planlanmıştır.

	ALANLAR	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM
1.	DİLBİLGİSİ	Sarf 6x11= 66		
		Nahiv-I 8x11= 88	Nahiv-II 8x11=88	
2.	OKUMA-ANLAMA	Metin Çözümlemesi-I 6x11=66	Metin Çözümlemesi-II 6x11=66	Metin Çözümlemesi-III 6x11=66
			Belagat 2x11= 22	Belagat 6x11= 66
3.	YAZMA	Yazılı Anlatım-I 6x11= 66	Yazılı Anlatım-II 4x11=44	Yazılı Anlatım-III 5x11= 55
4.	DİNLEME-KONUŞMA	Sözlü Anlatım-I 4x11= 44	Sözlü Anlatım-II 4x11=44	Sözlü Anlatım-III 5x11=55
5.	ÇEVİRİ		Arapçadan Türkçeye Çeviri 6x11=66	Türkçeden Arapçaya Çeviri-II 8x11= 88
		TOPLAM 30 saat	TOPLAM 30 saat	TOPLAM 30 saat

6. DİLBİLGİSİ ALANI DETAYLI PROGRAMI

6.1. GİRİŞ

Dil bilgisi bir dilin yapısı, kuralları ve işleyişi ile ilgilidir. Dolayısıyla bir dilin öğretiminde dil bilgisi önemlidir. Arapça öğretim programında dil bilgisi alanı Sarf ve Nahiv Bilgisi olmak üzere iki alt alandan (dersten) oluşmaktadır.

Kursiyerlerin Arapça dil yetilerini geliştirmeye esas olmak üzere, dilin temelini oluşturan kelime bilgisinin, kelime yapısı, türleri ve aralarındaki ilişkinin, cümle yapılarının sarf açısından çözümlenmesinin ayrıntılarıyla öğrenilmesi Sarf Bilgisini kazanması ile mümkündür. Yine kursiyerlerin dilin temelini oluşturan cümle bilgisinin, basitten karmaşığa doğru cümle yapıları ve türlerinin ve nahiv açısından cümlelerin çözümlenmesinin ayrıntılarıyla öğrenilmesi Nahiv Bilgisi ile kazanılabilir. Bir dilin dilbilgisinin temelini kelime ve cümle bilgisinin oluşturduğu düşünüldüğünde Dil bilgisi öğrenme alanının ne kadar önemli olduğu anlaşılır.

Arapça öğretim programında dil bilgisi alanı yapılandırılırken diğer öğrenme alanlarıyla sarmal ilişkilendirme yapılmaya çalışılmıştır. Çünkü, kursiyerlere Arapça'ya ilişkin kuralları aktarmanın yanı sıra, dinleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmelerine imkan sağlamak önemlidir. Bu nedenle, dil bilgisi kurallarının yeri geldikçe diğer alanlarla da ilişkilendirilmesi yapılmıştır.

6.2. DİLBİLGİSİ ALANI DERSLERİ VE DÖNEMLERİ

ALANLAR	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM
DİLBİLGİSİ	Sarf Bilgisi 6x11= 66		
	Nahiv-I 8x11= 88	Nahiv-II 8x11=88	

6.3. DİLBİLGİSİ ALANININ GENEL AMAÇLARI:

6.3.1. Sarf Dersinin Genel Amaçları:

Bu dersi alan kursiyer;

1. Sulâsî ve rubâ'î mucerred ile mezîd ve mulhak fiillerin mâzî, muzâri ve emir kiplerinin çekimleri,
2. Mastarların elde edilişi,
3. Vasl ve kat' hemzeleri,
4. İsm-i fâ'il ve ism-i mef'ûlun yapılışı,
5. Te'kid nûnunun fonksiyonu ve kullanılışı,
6. Fiillerin lâzım ve mute'addî olarak ayrımı,
7. Fiillerin aksâm-ı seb'a olarak taksîmi,
8. Zamirlerin fiillere bitişmesi,
9. İ'lâl ve ibdâl kuralları,
10. İletli fiillerin çekimi,
11. Mubâlağa sîgası,
12. Sıfat-ı muşebbehe,
13. İsm-i zaman, ism-i mekân ve ism-i âlet,
14. Ta'accub sîgası,

15. İsm-i tafđil,
16. İsimlerin saħf, maksûr ve memdûd olarak taksimi,
17. Cem‘-i teksîr,
18. İsm-i mensûb,
19. Vakf, feth ve imâle,
20. İdgâm konularını kavrar.

6.3.2. Nahiv Dersinin Genel Amaçları:

Bu dersi alan kursiyer;

1. Kelimenin i‘râbı, i‘râbın çeşitleri ve alâmetleri,
2. Mebnî isimler (zahir, işâret ismi, ism-i mevsûl, isim fiiller, soru edatları, şart edatları, mürekkep isimler),
3. Cümle (isim cümlesi ve şibh cümle); muhteda ve haber,
4. Kâne ve benzerleri,
5. Leyse‘ye benzeyen harfler,
6. Mukâabe, şurû‘ ve rucû‘ fiilleri,
7. İne ve benzerleri,
8. Cinsini nefyeden lâ,
9. Fiil cümlesi ve türleri, nâib-i fâil, mef‘ûlun bih,
10. Mef‘ûl mutlak, mef‘ûlun li-eclih, mef‘ûl ma‘ah,
11. Hâl ve çeşitleri,
12. Temyîz ve sayıların temyîzi,
13. Munâdâ,
14. İstiğâse,
15. Nudbe,
16. Mustesnâ,
17. Ta‘accub,
18. Medih ve zem fiilleri,
19. İ‘râbda mahalli olan ve olmayan cümleler,
20. Şibh cümle,
21. Na‘t (sıfat) çeşitleri,
22. Te‘kid;
23. Bedel;
24. Atf-ı beyân ve atf-ı nesak,
25. el-Memnu‘ mine‘ s-sarf;
26. Kullu, ba‘du, eyyu, ğayru, kattu, ebeden, hasb, fehasb, fakat, hakkın, subhâne, mâza, eydan, immâ, emmâ, kem konularını kavrar.

6.4. DİLBİLGİSİ ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI:

1. Sarf ve Nahiv bilgisi derslerinin öğretiminde olabildiğince uygulama yapılmalıdır.
2. Sarf dersinde kalıpların Nahiv de ise cümle kalıplarının birbirleriyle karışmaması için mantıklı ezberler yaptırılmalıdır.
3. Kuralların istisnaları varsa kurallarla birlikte örnek verilerek öğretilmelidir.
4. Küçük sınavlarda kursiyerlerin zayıf oldukları ortak noktalar tespit edilerek, mümkün olduğunca öğrencilerle birlikte bu hususlar değerlendirilmelidir.

5. Konular işlenirken ezberlemekten ziyade kavramayı gerçekleştirmek için gerekli yerlerde Türkçe kelime bilgisiyle karşılaştırmalar yapılmalıdır.

6. Bu alanla ilgili olarak yapılacak küçük sınavlar, ara sınav notunun yüzde kırkını (% 40) oluşturur. Yapılacak ara sınavlar da yüzde altmış (% 60) olarak değerlendirilir. Ara sınav ortalaması, bu oranlar dikkate alınarak ortaya çıkar.

6.5. DİLBİLGİSİ ALANI DERSLERİNİN İÇERİKLERİ, KAYNAKLARI, İŞLENİŞ AÇIKLAMALARI VE DERS SAATLERİ

6.5.1. SARF (I. Dönem, 6x11=66)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
1	SARF İLMİNE GİRİŞ		Sarf ilmi ile ilgili genel bir bakış kazandırılacaktır.
4	EMSİLE-İ MUHTELİFE VE MUTTARİDE	<i>Emsile</i>	Bu derste aşağıdaki yardımcı kaynaklardan da yararlanılabilir: 1. Mehmet Zihnî, <i>el-Muntehab</i> , 2. Erkan Aşşar, <i>Arap Gramerine Giriş- 1 Sarf</i> , <i>Elif Yayınları, İstanbul 2004</i> . 3. Hüseyin Günday; Şener Şahin, <i>Arapça Dilbilgisi (Sarf Bilgisi)</i> , <i>Alfa Yayınları, İstanbul 2001</i> .
8	FİİLLER VE ÇEKİMLERİ 1. Sulâsî mucerred fiiller ve çekimleri 2. Sulâsî mezîd fiiller ve çekimleri 3. Rubâ'î mucerred, mezîd, mulhak fiiller ve çekimleri 4. Diğer fiiller ve çekimleri	<i>Binâ</i> ; 'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku's-Sarfî</i> , s. 26-43.	Fiillerin, mâzî, muzâri ve masdar kiplerinin kalıpları öğretilacaktır.
1	MASDAR'IN KISIMLARI VE YAPILIŞI	<i>Maksûd</i> ; 'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku's-Sarfî</i> , s. 66-74.	
1	VASL VE KAT' HEMZELERİ	<i>Maksûd</i>	Küçük sınav yapılacaktır.
2	MÂZÎ, MUZÂRİ VE EMİR FİİLLERİ 1. Mâzî, Muzâri ve Emir fiillerin çekimleri 2. Te'kid Nûnu'nun fiillere bitişmesi	<i>Maksûd</i> ; 'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku's-Sarfî</i> , s. 58-65.	Fiillerin, mâzî, muzâri ve emir fiillerin çekimleri ile te'kid nûnu'nun fiillere bitişmesi bütün ayrıntılarıyla öğretilacaktır.
2	MUŞTAKKÂT (İSM-İ FÂİL VE İSM-İ MEF'ÛL'ÜN YAPILIŞI)	<i>Maksûd</i> ; 'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku's-Sarfî</i> , s. 75-77/81-83.	Sulâsî Mucerred Fiillerden İsm-i Fâil ve İsm-i Mef'ûl yapılması öğretilmektedir.
1	LÂZİM VE MUTE'ADDÎ FİİLLER	<i>Maksûd</i>	Geçişli ve geçişsiz kavramları örneklerle öğretilerel

2	FA'LELE, FÂ'ALE, TEFÂ'LE, İFTE'ALE, EF'ALE, İSTEF'ALE KALIPLARININ ANLAM ÖZELLİKLERİ	<i>Maksûd</i>	
3	AKSÂM-I SEB'A	<i>Maksûd; 'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 22-25.</i>	Özellikle mu'tell fiilerin çekimleri üzerinde durulacaktır.
1	ARA SINAV		
3	ZAMİRLERİN FİLLERE EKLENMESİ	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 44-57.</i>	
4	İ'LÂL VE İBDÂL KURALLARI	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 153-185.</i>	Konu örneklerle pekiştirilecektir.
3	MU'TELL FİLLERİN ÇEKİMLERİYLE İLGİLİ UYGULAMA		Küçük sınav yapılacaktır.
4	MUŞTAKKÂT 1. Mubâlağa sîgası 2. Sıfat-ı muşebbehe, 3. Zaman, mekân ve âlet isimleri	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 77-90.</i>	
2	TA'ACCUB SİĞALARI	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 90-93.</i>	Ta'accub sîgaları örneklerle anlatılacaktır.
2	İSM-İ TAFDÎL	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 94-98.</i>	
3	SAHÎH, MAKSÛR, MANKÛS VE MEMDÛD İSİMLER	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 101-111.</i>	
1	ARA SINAV		
3	CEM'İ TEKSİR ÇEŞİTLERİ	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 112-128.</i>	Killet ve kesret cemîleri başlığı altında bütün kurals cemi kalıpları öğretilecektir.
2	İSM-İ TASĞİR	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 129-138.</i>	Sulâsi, rubâ'î ve humâsî isimlerin ism-i tasğir kipleri üzerinde ayrı ayrı durulacaktır.
2	İSM-İ MENSÛB	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 139-152.</i>	Küçük sınav yapılacaktır.
2	VAKF	<i>'Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku's-Sarfî, s. 197-202.</i>	

3	FETH VE İMÂLE	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku's-Sarfî</i> , s. 186-197.	
2	İDĞÂM	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku's-Sarfî</i> , s. 203-211.	Vâcib, câiz ve mumteni 'İdğâm çeşitleri üzerinde durulacaktır.
2	SARF UYGULAMALARI		Sarfin bütün konularıyla ilgili genel uygulama yapılacaktır.
2	DÖNEM SONU SINAVI		

6.5.2. NAHİV-I (I. Dönem, 8x11=88)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
1	NAHİV İLMİNE GİRİŞ		Nahiv ilmi ile ilgili genel bir bakış kazandırılacaktır.
2	KELİME VE KELİME ÇEŞİTLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 11-13.	Bu derste aşağıdaki yardımcı kaynaklardan da yararlanılabilir: 1. İbn Hişâm, <i>Katru'n Nedâ ve Bellu's-Sadâ</i> . 2. İbn Hişâm, <i>Kavâ'idu'l-İ'râb</i> , 3. 'Alî el-Cârim Mustafâ Emîn, <i>en-Nahvu'l-Vâdih</i> , 4. Muhammed Zerkân el-Ferrâh, <i>el-Vâdih fi'l-Kavâ'idu ve'l-İ'râb</i> 5. Ahmed Hâşimî, <i>el-Kavâ'idu'l-Esâsiyye</i> , 6. 'Abbâs Hasan, <i>en-Nahvu'l-Vâfi</i> . 7. Selami Bakırcı; Kenan Demirayak, <i>Arap Dili Grameri Tarihi</i> , Erzurum 2004.
1	KELİMEDE İ'RÂB VE BİNÂ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 14-15.	
2	İ'RÂB VE ALÂMETLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 16-20.	
3	EL-İ'RÂBU'Z-ZÂHİR VE'L-İ'RÂBU'L-MUKADDER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 21-28.	
3	BİNÂ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 29-34.	Küçük sınav yapılacaktır.

3	MEBNÎ İSİMLER; ZAMİRLER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 35-46.	
1	MEBNÎ İSİMLER; İŞARET İSİMLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 47-50.	
2	MEBNÎ İSİMLER; İSM-İ MEVSULLER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 51-55.	Küçük sınav yapılacaktır.
2	MEBNÎ İSİMLER; İSİM FİİLLER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 56-58.	
2	MEBNÎ İSİMLER; SORU EDATLARI	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 59-65.	
3	MEBNÎ İSİMLER; ŞART EDATLARI	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 66-70.	Küçük sınav yapılacaktır.
2	MEBNÎ İSİMLER; MÜREKKEP İSİMLER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 70-72.	
1	MEBNÎ İSİMLER; ÇEŞİTLİ İSİMLER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 73-74.	
1	ARA SINAV		
2	CÜMLE VE ŞİBH CÜMLE; İSİM CÜMLESİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 77-79.	
5	CÜMLE VE ŞİBH CÜMLE; MÜBTEDA	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 80-93.	
7	CÜMLE VE ŞİBH CÜMLE; HABER VE ÇEŞİTLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 93-110.	Küçük sınav yapılacaktır.
7	KÂNE VE BENZERLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 111-128.	
4	LEYSEYE BENZEYEN HARFLER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 129-137.	
3	MUKÂRABE, ŞURÛ' VE RECÂ FİİLLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 138-141.	
1	ARA SINAV		

6	İNNE VE BENZERLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 142-166.	
3	CİNSİNİ NEFYEDEN LÂ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 167-178.	
4	FİİL CÜMLESİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 179-188.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	NÂİB-İ FÂİL	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 189-194.	
8	MEF'ÛLLER; MEF'ÛLUN BİH	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 195-226.	
3	MEF'ÛLLER; EL-MEF'ÛLU'L-MUTLAK	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 227-235.	
2	DÖNEM SONU SINAVI		

6.5.3. NAHİV-II (II. Dönem, 8x11=88)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	MEF'ÛLLER; EL-MEF'ÛLU Lİ-ECLİH	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 236-239.	
5	MEF'ÛLLER; EL-MEF'ÛLU FÎH	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 227-235.	
1	MEF'ÛLLER; EL-MEF'ÛLU MA'AH	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 256-259.	
6	HÂL VE ÇEŞİTLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 260-271.	Küçük sınav yapılacaktır.
3	TEMYÎZ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 272-277.	
2	SAYILARIN TEMYÎZİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 401-414.	
6	MUNÂDÂ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 278-288.	

3	İSTİĞÂSE	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 289-293.	
1	ARA SINAV		
3	NUDBE	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 294-299.	
3	MUSTESNÂ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 300-311.	
2	TA'ACCUB CÜMLELERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 312-318.	
3	MEDİH VE ZEMM CÜMLELERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 319-328.	Küçük sınav yapılacaktır.
11	İ'RÂBDA MAHALLİ OLAN CÜMLELER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 329-349.	
6	İ'RÂBDA MAHALLİ OLMAYAN CÜMLELER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 329-349.	
1	ARA SINAV		
7	ŞİBİH CÜMLE	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 361-378.	
3	NA'T (SIFAT) VE ÇEŞİTLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 379-385.	
3	TE'KÎD	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 386-389.	
2	BEDEL VE ÇEŞİTLERİ	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 390-392.	
2	'ATFU'L-BEYÂN VE 'ATFU'N-NESAK	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 393-394.	
2	EL-MEMNÛ' MÎNE'S-SARF	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 390-400.	Küçük sınav yapılacaktır.
3	KULLU, BA'DU, EYYU, ĞAYRU, KATTU, EBEDEN, HASB, FEHASB, FAKAT HAKKAN, SUBHÂNE, MA'ÂZA, EYDAN, İMMÂ, EMMÂ, KEM VB. ÖZEL KELİMELELER	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 415-434.	

2	İMİRU'UL-KAYS'IN MU'ALLAKASINDAN İ'RÂB ÇALIŞMALARI	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 435-443.	
2	NEHCUL-BURDE'DEN İ'RÂB ÇALIŞMALARI	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 443-450.	
2	ÂLİ 'İMRÂN SURESİNDEN İ'RÂB ÇALIŞMALARI	'Abduh er-Râcihî, <i>et-Tatbîku'n-Nahvî</i> , s. 450-456.	
2	DÖNEM SONU SINAVI		

7. OKUMA-ANLAMA ALANI DETAYLI PROGRAMI

7.1. GİRİŞ

Bir dili bilmenin en önemli unsurlarından biri de kişinin öğrendiği dili okuması ve anlamasıdır. Okuma, dil öğreniminde zihnin gelişimine en büyük katkıyı sağlayan bir öğrenme alanıdır. Okuma sürecinde yazılar zihinsel kavramlara çevrilmekte, anlamlandırılmakta ve beyinde yapılandırılmaktadır. Okuma, görme, algılama, seslendirme, anlama, beyinde yapılandırma gibi göz, ses ve beyin çeşitli fonksiyonlarından oluşan karmaşık bir süreçtir. Bu sürece harfler, çizgiler ve sembollerin algılanmasıyla başlanmaktadır. Algılama işleminin ardından dikkat yoğunlaştırılarak, kelime ve cümleler anlaşılacak ilgi duyulan ve gerekli görülen bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, analiz-sentez yapma, problem çözme ve değerlendirme gibi zihinsel işlemlerden geçirilmektedir. İşlenen bilgiler ön bilgilerle birleştirilmekte ve yeniden anlamlandırılmaktadır. Anlamlandırmada kursiyerin ilgisi, motive edilmesi, okuma amacı, dil bilgisi ve okuma deneyimleri de etkili olmaktadır.

Okuma sürecinde kursiyerin kelimeleri doğru tanıması oldukça önemlidir. Kelime tanıma, kursiyerin zihinsel sözlüğünü kullanarak kelimenin anlamını belirlemesi sonucu gerçekleşmektedir. Kelimenin anlamı belirlenirken ön bilgiler kullanılmaktadır. Kelimelerin Arapça'da doğru tanınmaması, paragrafların ve giderek bütün metnin yanlış anlaşılmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, kelime çalışmalarını gereken önem verilmeli ve kursiyerin kelime hazinesi/söz varlığı geliştirilmelidir. Kursiyerin okuma becerisinin gelişimi hem klasik hem de modern Arapça metinlerin anlaşılması ve çözümlenmesi açısından önemlidir. Dolayısıyla okuma-anlama öğrenme alanı, öğretim programında kursiyerlerin söz konusu becerilerinin geliştirilmesinde önemlidir.

Arapça öğretim programında okuma-anlama öğrenme alanı Metin Çözümlemesi ve Belagat alt alanlarından (dersler) oluşmaktadır. Metin Çözümlemesi dersinde kursiyerlerin klâsik ve modern olmak üzere özgün Arapça metinleri okuma-anlama becerilerinin geliştirilmesi; metinler bağlamında sözcük, yapı ve anlam ilişkisini doğru ve hızlı biçimde kurmalarının sağlanması ve yapısal ve kavramsal açıdan daha karmaşık ve değişik üsluplarla yazılmış ileri yapıdaki metinleri okuma-anlama ve kelime hazinesini zenginleştirme stratejileri geliştirmeleri hedeflenmiştir.

Bilindiği gibi belagat, sözün, şartların gerektirdiği duruma uygun olarak söylenmesi ve yazılması ilmidir. Bu derste ise, belagatın alt ilimleri olan Beyân'ın hakikat, kinâye, teşbîh, istiâre gibi bahisleriyle Bedî' ve Ma'ânî'nin Kur'an-ı Kerim, hadisler ve Arap şiirinden örnekler verilerek bütün yönleriyle öğretilmesi hedeflenmiştir.

7.2. OKUMA-ANLAMA ALANI DERSLERİ VE DÖNEMLERİ

OKUMA-ANLAMA	Metin Çözümlemesi-I 6x11=66	Metin Çözümlemesi-II 6x11=66	Metin Çözümlemesi-III 6x11=66
		Belagat 2x11= 22	Belagat 6x11= 66

7.3. OKUMA-ANLAMA ALANININ GENEL AMAÇLARI:

7.3.1. Metin Çözümlemesi Dersinin Genel Amaçları:

Bu dersi alan kursiyer;

1. Gündelik hayat,
2. Eğitim dünyası,
3. İslâm tarihi,
4. İslâm büyükleri,
5. Uluslar arası kuruluşlar,
6. Modern hayat,
7. Hayvanlar dünyası,
8. İnsan davranışları gibi konular ile
9. *Kelîle ve Dimne*,
10. *Binbir Gece*,
11. *el-Kâmil fi't-Târîh*, a
12. *Hizânetu'l-Edeb*,
13. *Miftâhu's-se'âde*,
14. *Mukaddime*,
15. *Ve Feyâtu'l-A'yân*,
16. *İnbâhu'r-Ruvât ve Enbâhu'n-Nuhât*,
17. *el-Buhalâ* adlı eserlerden seçilmiş orta, orta-üstü ve ileri düzeydeki bazı bölümlerin çözümlenmesi aracılığıyla sarf-nahiv derslerinde öğrenilen konuların uygulamaları yapılarak, kursiyer ileride karşılaşacağı değişik konu ve seviyelerdeki metinleri okuyup, anlayıp, değerlendirerek ona nüfuz edebilme becerisini kazanır.

7.3.2. Belagat Dersinin Genel Amaçları:

Bu dersi alan kursiyer,

1. Fesâhat, belâgat ve uslup kavramları,
2. İlm-i beyân (teşbîh, isti'âre, mecâz, kinâye),
3. İlm-i me'ânî (haber ve inşa cümleleri)
4. Kasr, fasl ve vasl, îcâz, itnâb, müsâvât),
5. İlmü'l-bed'î (el-muhassenâtu'l-lafziyye ve el-muhassenâtu'l-ma'neviyye) konularını kavrar.

7.4. OKUMA-ANLAMA ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI:

7.4.1. Metin Çözümlemesi Dersinin Öğretim Esasları:

1. Metin çözümlemesi dersinin öğretiminde çeşitli alanlardan metinler üzerinde olabildiğince uygulama yapılmalıdır.
2. Uygulama esnasında kursiyerin ihtiyaç duyduğu yerlerde dilbilgisi konularında hatırlatıcı açıklamalar yapılmalıdır.
3. Uygulama esnasında metinlerde geçen kelimelerin eş anlamlı ve zıt anlamlıları ile tekil kelimelerin çoğulları, çoğul kelimelerin de tekilleri öğretilmelidir.
4. Uygulama esnasında metinlerde geçen kalıp ifade ve deyimlerin açıklamaları yapılmalıdır.
5. Kursiyerlerin okuma becerilerini geliştirmek amacıyla okuma kuralları üzerinde durulmalıdır. Bu çerçevede, okumaya hazırlık, okuma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma ile ilgili beceriler kazandırılmalıdır.
6. Kursiyerlerin metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurma, çeşitli tekniklerden yararlanarak söz varlığını geliştirme ile ilgili stratejiler uygulanmalıdır. Bunlara ek olarak eğlendirici, sorgulayıcı, bilgilendirici, aktarıcı ve serbest okuma ile ilgili beceriler de kazandırılmalıdır.
7. Bu dersle ilgili olarak yapılacak küçük sınavlar, ara sınav notunun yüzde kırkını (% 40) oluşturur. Yapılacak ara sınavlar da yüzde altmış (% 60) olarak değerlendirilir. Ara sınav ortalaması, bu oranlar dikkate alınarak ortaya çıkar.

7.4.2. Belagat Dersinin Öğretim Esasları:

1. Belagat dersinin öğretiminde metinler üzerinde olabildiğince uygulama yapılmalıdır. Özellikle Kur'ân-ı Kerim ve Hadis-i Şeriflerden örnekler seçilmelidir.
2. Uygulama esnasında kursiyerin ihtiyaç duyduğu yerlerde dilbilgisi konularında hatırlatıcı açıklamalar yapılmalıdır.
3. Bu dersle ilgili olarak yapılacak küçük sınavlar, ara sınav notunun yüzde kırkını (% 40) oluşturur. Yapılacak ara sınavlar da yüzde altmış (% 60) olarak değerlendirilir. Ara sınav ortalaması, bu oranlar dikkate alınarak ortaya çıkar.

7.5. OKUMA-ANLAMA ALANI DERSLERİNİN İÇERİKLERİ, KAYNAKLARI, İŞLENİŞ AÇIKLAMALARI VE DERS SAATLERİ

7.5.1. METİN ÇÖZÜMLEMESİ-I (I. Dönem, 6x11=66)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	KELİMETU MU'ALLİMİN İLÂ TULLÂBİHİ'L-CUDUD	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 1-7.	
2	EN-NÂSİK VE'Ş-ŞECERA	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 9-15.	Bu derste aşağıdaki yardımcı kaynaklardan da yararlanılabilir: 1. <i>Arapça Seçme Metinler Kitabı</i> , DİB İhtisas Eğitim Merkezleri. 2. Emrullah İşler; Musa Yıldız, <i>Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi</i> , İstanbul 2005. 3. İsmail Güler ve diğ., <i>Arapça Modern Metin Okumaları</i> , İstanbul 2002. 4. Musa Yıldız; Erkan Avşar, <i>Türkçe Çevirileriyle Arapça Seçme Hikâyeler I-V</i> , İstanbul 2007. 5. Musa Yıldız; Hayrullah Çetinkaya, <i>Türkçe Çevirileriyle Arapça Seçme Fıkralar</i> , Ankara 2007.

			6. Musa Yıldız; Nurettin Ceviz, <i>Arapça Okuma Becerisini Geliştirme Rehberi</i> , İstanbul 2007.
2	MİN AKVÂLİ'R-RESÛL (S.A.V.)	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 17-24.	
2	ER-RİFK BİL-HAYAVÂN	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 25-30.	
2	'UMER B. EL-HATTÂB	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 31-37.	Küçük sınav yapılacaktır.
2	HEY'ETU'L-UMEMİ'L-MUTTEHİDE	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 39-45.	
2	MUHERRİBU'L-KAHVE	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 47-53.	
2	MİN HÂDARATİ'L-ARAB	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 55-61.	
2	MİN HİKÂYÂTİ CUHÂ	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 63-69.	
3	KİSSATU HUBBİN Fİ'S-SAHRÂ'	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 71-78.	
1	ARA SINAV		
2	CEVÂBU 'ÂLİMİN	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 79-85.	
2	EBTÂLUN VAKTEŞ-ŞİDDETİ	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 87-94.	
2	ET-TİLFİZYÛN VE'S-SİHHA	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 95-101.	Küçük sınav yapılacaktır.
2	TÂC MAHALL	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 103-109.	

2	MİN NEVÂDİRİ'L-BUHALÂ'	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 111-117.	
2	KUREVİYETU'L-ERD	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 119-122.	
2	ES'ADU ZEVCEYN	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 129-135.	
2	EL-HATTU'L-'ARABÎ	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 137-143.	
2	ES-SEVBUL-AHMAR	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 145-152.	
3	ÂYÂTUN MİNE'L-KUR'ÂN	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 153-160.	
1	ARA SINAV		
2	ES-SİNDİBÂDU'L-BAHRÎ	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 161-168.	
2	HİKEMUN VE EMSÂL	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 169-174.	
2	HİZÂ'U EBÎ'L-KÂSİM	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 175-181.	
2	HEL TA'LEMU	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 183-189.	
2	MİN HUNÂ VE HUNÂK-1	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 191-199.	
2	MİN HUNÂ VE HUNÂK-2	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 201-208.	
2	MÎLÂDU DEVLETİN	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 209-216.	
2	EL-MUKÂFE'E	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 217-223.	
2	ŞEMSULLAHİ TUŞRİKU 'ALE'L-ĞARBİ	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 225-233.	

2	MİN EMSÂLİ'L-'ARAB	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-Kirâ'etu'l-Muyessera</i> , III, 235-242.	
2	DÖNEM SONU SINAVI		

7.5.2. METİN ÇÖZÜMLEMESİ-II (II. Dönem, 6x11=66)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	EL-İSLÂM VE'T-TERBİYETU'L-ĞİZÂ'İYYE	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 1-16.	
4	EL-'ALLÂMETU'L-HAKÎM	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 17-32.	
4	EL-İ'LÂMU'L-İSLÂMİYYU VE CUZÛRU'T-TÂRÎHİYYE	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 33-48.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	EL-'ARABU MUBDİ'ÛNE LÂ MUKALLİDÛN	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 49-63.	
5	'ÂMİR B. ŞURAHBİL EŞ-ŞA'BÎ	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 65-79.	
1	ARA SINAV		
8	MİN KİTÂBİ KELİLE VE DİMNE (EL-'ULCÛM'A KADAR)	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.22-39.	
4	EL-'ARABU VE'L-BAHR	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 81-96.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	FİL-BEYTİ YETEKEVVENU'T-TİFLU'L-KÂRİ'	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 97-112.	
5	BİLÂL B. RABÂH	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 113-128.	
1	ARA SINAV		

5	MİN KİTÂBÎ ELF LEYLE VE LEYLE (549. GECEYE KADAR)	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.77-87	
4	‘UMER VE'D-DEVLETU'L-İSLÂMÎYYE	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 129-144.	
4	EL-İMÂMU'L-BUHÂRÎ	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/1.Cüz, 145-159.	Küçük sınav yapılacaktır.
7	MİN KİTÂBÎ'L-KÂMİL Fİ'T-TÂRÎH	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.93-105.	
2	DÖNEM SONU SINAVI		

7.5.3. METİN ÇÖZÜMLEMESİ-III (III. Dönem, 6x11=66)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	VESÂ‘İLU'L-İ‘LÂM VE MUSTAKBEL'T-TİFLU'L-‘ARABÎ	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 3-19.	
4	ESERU'R-RAHHÂLETU'L-MUSLİMÎN	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 21-39.	
4	SA‘D B. EBÎ VAKKÂS	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 41-56.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	HAVLE EMSÂLİ‘Ş-ŞU‘ÛB	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 57-73.	
5	MİNE'L-FAHRÎ Fİ'L-ÂDÂBİ'S-SULTÂNİYYE	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.106-113.	
1	ARA SINAV		
2	MİN HİZÂNETİ'L-EDEB	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.118-121.	
4	MEŞÂHİD MİN MESRAHİYYETİ EHLİ'L-KEHF	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 75-94.	
2	MİN FEZLEKE	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.122-126.	
4	İYÂS EL-KÂDÎ	Mahmûd İsmâ‘îl Sînî ve diğ., <i>el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 95-111.	Küçük sınav yapılacaktır.

2	MİN MİFTÂHİ'S-SA'ÂDE	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.127-131.	
4	LİKÂ'UN MA'A'R-RASÛL	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 113-130.	
3	MİN MUKADDİMETİ İBN HALDÛN	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.132-138.	
1	ARA SINAV		
4	MÂZÂ TA'RİFU 'ANİ'S-SÂ'A	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 131-148.	
2	MİN KİTÂBİ VEFEYÂTİL-A'YÂN	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.139-142.	
4	EL-FERÂĞ VE ESERUHU Fİ'L-HAYÂTİL-İCTİMÂ'İYYE	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 149-166.	
2	MİN KİTÂBİ İNBÂHİR-RUVÂT 'ALÂ ENBÂHİN-NUHÂT	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.155-160.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	EYNE BEYTÎ	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., <i>el-'Arabiyyetu li'l-Hayât</i> , IV/2.Cüz, 167-185.	
4	MİN KİTÂBİL-BUHALÂ'	Nihat M. Çetin, <i>en-Nusûsu'l-Muhtâra</i> , s.243-253.	
2	DÖNEM SONU SINAVI		

7.5.4. BELAGAT-I (II. Dönem, 2x11=22)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
5	GİRİŞ (FESÂHAT, BELÂGAT, USLÛB)	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s. 5-17.	Belagat ilmi ile ilgili genel bir bakış kazandırılacaktır. Küçük sınav yapılacaktır.
3	'İLMU'L-BEYÂN:TEŞBİHİN RÜKÜNLERİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.17-22.	Bu derste aşağıdaki yardımcı kaynaklardan da yararlanılabilir: 1. Kazvînî, <i>Telhîs</i> , 2. Sekkâkî, <i>Miftâhu'l-'Ulûm</i> ,

			3. Taftâzânî, <i>Muhtasaru'l-Ma'ânî</i> , 4. Curcânî, <i>Esrâru'l-Belâga</i> , 5. Hulusi Kılıç, "Belâgat Maddesi", <i>DİA</i> , V, 380-386, 6. Nasrullah Hacımüftüoğlu, "Bedî' Maddesi", <i>DİA</i> , V, 320-322, 7. Nasrullah Hacımüftüoğlu, "Beyân Maddesi", <i>DİA</i> , VI, 22-23., 8. İsmail Durmuş, "Meânî", <i>DİA</i> , XXVIII, 204-207.
1	ARA SINAV		
5	'İLMU'L-BEYÂN: TEŞBİHİN KISIMLARI	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.23-52.	Küçük sınav yapılacaktır.
3	'İLMU'L-BEYÂN: TEŞBİHİN AMAÇLARI VE BELÂGATİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.53-68.	
1	ARA SINAV		
3	'İLMU'L-BEYÂN: LUGAVÎ MECÂZ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.69-74.	
1	DÖNEM SONU SINAVI		

7.5.5. BELAGAT-II (III. Dönem, 6x11=66)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
3	'İLMU'L-BEYÂN: TASRÎHİ İSTİ'ÂRE VE MEKNÎ İSTİ'ÂRE	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s. 75-81.	
4	'İLMU'L-BEYÂN: ASLÎ İSTİ'ÂRE VE TEBE'Î İSTİ'ÂRE	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.82-88.	
4	'İLMU'L-BEYÂN: MURAŞSAHA, MUCERREDE VE MUTLAKA İSTİ'ÂRE	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.89-96.	
2	'İLMU'L-BEYÂN: TEMSÎLÎ İSTİ'ÂRE	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s. 97-104.	Küçük sınav yapılacaktır.

1	'İLMU'L-BEYÂN: İSTİ'ÂRENİN BELÂGATİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s. 105-107.	
3	'İLMU'L-BEYÂN: MÜRSEL MECÂZ VE AKLÎ MECÂZ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s. 108-122.	
1	'İLMU'L-BEYÂN: KİNÂYE VE KISIMLARI; KİNÂYENİN BELÂGATİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s. 123-136.	
3	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: HABER VE İNŞÂ CÜMLELERİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s. 137-166.	
1	ARA SINAV		
4	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: TALEBÎ İNŞÂ VE GAYRÎ TALEBÎ İNŞÂ CÜMLELERİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.167-175.	
2	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: TALEBÎ İNŞÂNIN EMİR KİPİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.175-183.	
2	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: TALEBÎ İNŞÂNIN NEHİY KİPİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.184-191.	
2	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: TALEBÎ İNŞÂNIN İSTİFHÂM KİPİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.192-205.	Küçük sınav yapılacaktır.
2	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: TALEBÎ İNŞÂNIN TEMENNÎ KİPİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.206-209.	
2	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: TALEBÎ İNŞÂNIN NİDÂ KİPİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.210-215.	
3	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: KASR	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.216-226.	
4	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: EL-FASL VE'L-VASL	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.227-238.	
1	ARA SINAV		
5	'İLMU'L-MA'ÂNÎ: İCÂZ, İTNÂB, MUSÂVÂT	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.239-257.	
2	MA'ÂNÎ İLMİNİN BELÂGATA ETKİLERİ	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.258-262.	
2	'İLMU'L-BEDÎ': EL-MUHASSENÂTU'L-LAFZİYYE; CİNÂS	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.263-268.	

2	'İLMU'L-BEDÎ': EL-MUHASSENÂTU'L-LAFZİYYE; İKTİBÂS	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.269-271.	Küçük sınav yapılacaktır.
1	'İLMU'L-BEDÎ': EL-MUHASSENÂTU'L-LAFZİYYE; SEC'	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.272-275.	
2	'İLMU'L-BEDÎ': EL-MUHASSENÂTU'L-MA'NEVİYYE; TEVRİYE	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.276-280.	
2	'İLMU'L-BEDÎ': EL-MUHASSENÂTU'L-MA'NEVİYYE; TİBÂK	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.280-284.	
2	'İLMU'L-BEDÎ': EL-MUHASSENÂTU'L-MA'NEVİYYE; MUKÂBELE VE HUSN-İ TA'LÎL	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.284-291.	
3	'İLMU'L-BEDÎ': TE'KÎDU'L-MEDH BİMÂ YUŞBİHU'Z- ZEMM	'Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, <i>el-Belâgatu'l-Vâdiha</i> , s.291-298.	
1	DÖNEM SONU SINAVI		

8. YAZMA ALANI DETAYLI PROGRAMI

8.1. GİRİŞ

Bir dili bilmenin en önemli unsurlarından biri de kişinin ifade etmek istediklerini yazıya dökmesidir. Yazma, beyinde yapılandırılmış bilgilerin yazıya dökülmesi işlemidir. Bunun için kursiyerlerin dinledikleriyle okuduklarını iyi anlamaları ve beyinde yapılandırmaları gerekmektedir. Yazma sürecine beyinde yapılandırılmış bilgilerin gözden geçirilmesiyle başlanmaktadır. Yazının amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenerek yazılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilerek yazılmaktadır. Bilgilerin doğru olarak yazılması önemlidir. Dolayısıyla yazma, duyguların, düşüncelerin, isteklerin, tasarıların yazılı olarak ifade edilmesidir. Arapça öğretiminin önemli bir alanını oluşturan yazma, bilginin yanı sıra beceriler gerektirmektedir. Bu beceriler ise uygulama ile kazanılabilir. Okuma gibi yazmanın da insan yaşamında önemli bir yeri vardır. Duygu ve düşüncelerini açık ve anlaşılır olarak yazma çeşitli zehinsel becerileri gerektirir. Kursiyerler bu beceriler yoluyla düşüncelerini sıralamayı, sınırlamayı, düzenlemeyi, yazı amacını belirler ve kuralları uygulamayı öğrenirler. Yazma becerisi özellikle okuma becerisiyle doğrudan ilişkilidir. Kursiyerlerin yazma becerilerini geliştirmeleri sürekli okumalarına ve yazmalarına, yazdıklarını incelemelerine, tartışmalarına ve beğendikleri anlatımları bularak kullanmalarına bağlıdır. Dolayısıyla öğretim programında yazma öğrenme alanı kursiyerlerin söz konusu becerileri geliştirmeleri açısından önemlidir.

Arapça öğretim programında yazma alanı Yazılı Anlatım I-II-III alk alanlarından (dersler) oluşmaktadır. Yazılı anlatım derslerinde kursiyerlerin yukarıda sayılan becerilerinin yanı sıra etkili ve anlamlı öğrenmeyi sağlamak amacıyla önceden belirlenmiş ve üzerinde okuma ve konuşmalarla çalışılmış konularda, onların Arapça cümle-paragraf-metin oluşturma becerilerini kazanmaları hedeflenmiştir.

8.2. YAZMA ALANI DERSLERİ VE DÖNEMLERİ

1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM
Yazılı Anlatım-I 6x11=66	Yazılı Anlatım-II 4x11=44	Yazılı Anlatım-III 5x11=55

8.3. YAZMA ALANININ GENEL AMAÇLARI:

Bu dersi alan kursiyer,

1. Yardımlaşma,
2. Ziyaret âdabı,
3. Bayramlaşma,
4. Komşuluk ilişkileri,
5. Kütüphane,
6. Akrabalık ilişkileri,
7. Beslenme,
8. Tatil ve toplumsal düzen,
9. Boş vakit,
10. Özel yazışmalar,
11. Resmî yazışmalar,
12. Hikâye yazma,
13. Öz geçmiş yazma,
14. Diyanet İşleri Başkanlığını tanıtma,
15. Diyanet Eğitim Merkezini tanıtma,
16. Şehrimizi tanıtma,
17. Ülkemizi tanıtma,

18. Kitap tanıtmı,
19. Bir konuda hutbe hazırlama,
20. Terör problemi,
21. Arkadaşlık ve paylaşma,
22. İlimin önemi,
23. Bir yazarın ya da şairi tanıtmı,
24. İletişim araçları,
25. Bir süre özeti,
26. Üniversiteler,
27. Gelecek korkusu,
28. Para ve enflasyon,
29. Duanın gücü,
30. Hac ve Umre hizmetleri konularında önceden yapılacak çalışma ve tartışmalardan sonra, metin hazırlayarak bu konularda kendini yazılı olarak ifade eder.

8.4. YAZMA ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI:

1. Yazma alanının öğretiminde çeşitli konularda olabildiğince uygulama yapılmalıdır.
2. Uygulama esnasında kursiyerin ihtiyaç duyduğu yerlerde dilbilgisi konularında hatırlatıcı açıklamalar yapılmalıdır.
3. Uygulama esnasında kompozisyon metinlerinde geçen kelimelerin eş anlamlı ve zıt anlamlıları ile tekil kelimelerin çoğulları, çoğul kelimelerin de tekileri öğretilmelidir.
4. Uygulama esnasında kompozisyon metinlerinde geçen kalıp ifade ve deyimlerin açıklamaları yapılmalıdır.
5. Öğrencinin yazma becerisini geliştirmek için öncelikle zihinsel hazırlık yapılmalıdır. Bu çerçevede yazmaya hazırlık, yazma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, konuyu sınırlandırma, dikkatini yoğunlaştırma ve kurallarına uygun yazma üzerinde durulmalıdır.
6. İşlenen her konunun bitiminde o konuyla ilgili kompozisyon ödevi verilmeli ve bu ödevler dersin öğretim elemanı tarafından düzeltilerek kursiyere iade edilmelidir.
7. Yazılı anlatım dersi işlenirken; konuyla ilgili elde hazır metin var ise bu metin sınıfta okunur, gerekli açıklamalar (3 ve 4. maddelere uygun bir şekilde) yapılarak alıştırmaları çözülür. Konu bütün kursiyerlerin katılımlarıyla Arapça olarak tartışılır. Böylece kursiyere ödev olarak verilecek kompozisyon için zihinsel bir hazırlık yapılmış olur. Ertesi hafta kursiyer istenilen konudaki kompozisyon metnini hazırlar ve derse getirir. Öğretim elemanı bunlardan uygun gördüğü bir kompozisyonu seçerek kursiyerin verdiği hâliyle tahtaya yazdırır ya da fotokopisini çektilererek bütün kursiyerlere dağıtır. Bu metin üzerinde gerekli düzeltmeler bütün kursiyerlerin katılımıyla yapılır.
8. Bu öğrenme alanında haftalık olarak verilen kompozisyon ödevleri için yapılacak değerlendirme, ara sınav notunun yüzde kırkını (% 40) oluşturur. Yapılacak ara sınavlar da yüzde altmış (% 60) olarak değerlendirilir. Ara sınav ortalaması, bu oranlar dikkate alınarak ortaya çıkar. Dolayısıyla bu ders için küçük sınav yapmaya gerek yoktur.

8.5. YAZMA ALANI DERSLERİNİN İÇERİKLERİ, KAYNAKLARI, İŞLENİŞ AÇIKLAMALARI VE DERS SAATLERİ

8.5.1. Yazılı Anlatım-I (I. Dönem, 6x11=66)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
6	ARAPÇA İMLÂ KURALLARI	A. Yaşar Koçak, <i>Arapça İmlâ Kaideleri ve Yazı İşaretleri</i> , İstanbul 1994. Ayhan Erdoğan, <i>Arapça İmlâ Kılavuzu</i> , Konya 1996.	
5	İNANÇLI İNSANIN ÖZELLİKLERİ	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muveccih li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 1-9.	Bu derste aşağıdaki yardımcı kaynaklardan da yararlanılabilir:

			1. Cüneyt Eren, <i>Arapça Kompozisyon, Erzurum 2004.</i> 2. Halîl Hindâvî, <i>Teyşîru'l-İnşâ'</i> , Beyrut ts. 3. 'Alî Ridâ, <i>el-İnşâ'u's-Sehl</i> , Beyrut ts.
5	ALLAH'IN NİMETLERİ	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 11-19.	
5	SPOR	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 21-29.	
1	ARA SINAV		
6	YARDIMLAŞMA	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 31-38.	
5	ZİYARET ÂDÂBI	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 39-45.	
5	İŞ BAŞVURUSU	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 47-55.	
5	BAYRAMLAŞMA	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 57-63.	
1	ARA SINAV		
5	KOMŞULUK İLİŞKİLERİ	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 65-72.	
5	KÜTÜPHANE	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 73-82.	
5	AKRABALIK İLİŞKİLERİ	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 83-89.	
5	BESLENME	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 91-99.	
2	DÖNEM SONU SINAVI		

8.5.2. Yazılı Anlatım-II (II. Dönem, 4x11=44)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	TATİL	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 101-107.	
4	TOPLUMSAL DÜZEN	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 109-117.	
4	BOŞ VAKİT	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 119-126.	
3	ÖZEL YAZIŞMALAR	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 127-137.	
1	ARA SINAV		
4	RESMÎ YAZIŞMALAR	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 139-145.	
4	HİKÂYE YAZMA	Tâhâ Muhammed Mahmûd, <i>et-Tabîru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit</i> , s. 147-153.	
4	ÖZGEÇMİŞ YAZMA	Serbest	
3	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞININ TANITIMI	Serbest	
1	ARA SINAV		
4	EĞİTİM MERKEZİNİN TANITIMI	Serbest	
3	ŞEHRİMİZİN TANITIMI	Serbest	
3	ÜLKEMİZİN TANITIMI	Serbest	

2	DÖNEM SONU SINAVI		
---	-------------------	--	--

8.5.3. Yazılı Anlatım-III (III. Dönem, 5x11=55)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	KİTAP TANITIMI	Serbest	
4	BİR KONUDA HUTBE	Ahmed Zekî Safvet, <i>Cemheratu Hutabi'l-'Arab</i>	
4	TERÖR PROBLEMİ	Serbest	
4	ARKADAŞLIK VE PAYLAŞMA	Serbest	
1	ARA SINAV		
4	İLMİN ÖNEMİ	Serbest	
4	BİR YAZAR VEYA ŞAİRİN TANITIMI	Serbest	
4	İLETİŞİM ARAÇLARI	Serbest	
4	BİR SURE ÖZETİ	Serbest	
1	ARA SINAV		
4	ÜNİVERSİTELER	Serbest	
3	GELECEK KORKUSU	Serbest	
4	PARA VE ENFLASYON	Serbest	

4	DUANIN GÜCÜ	Serbest	
4	HAC VE UMRE HİZMETLERİ	Serbest	
2	DÖNEM SONU SINAVI		

9. DİNLEME-KONUŞMA ALANI DETAYLI PROGRAMI

9.1. GİRİŞ

Dili oluşturan en önemli unsurlardan birisi de dinleme ve konuşmadır. Dinleme, seslerin ve konuşmaların zihinde anlamlandırıldığı karmaşık bir süreçtir. Bu süreç, işitme, dikkat yoğunlaştırma ve anlamlandırma aşamalarından oluşmaktadır. İşitme, dinleme sürecinin ilk aşamasıdır. Ancak dinleme, işitmeden farklı olarak dikkat yoğunlaştırma ve anlamlandırma gibi zihinsel işlemleri de gerektirir. Bu nedenle dinleme, amaçlı bir zihinsel etkinliktir. Dinleme süreci ses ile sözel uyarıcıların işitilmesiyle başlamaktadır. İkinci aşamada uyarıcılara dikkat yoğunlaştırılarak ilgi duyulan ve gerekli olanlar seçilmektedir. Seçilen bilgi ve düşünceler anlama, sıralama, sınıflama, ilişki kurma, düzenleme ve değerlendirme gibi zihinsel işlemlerden geçirilmektedir. Ardından bunları kişinin zihinsel yapısına göre anlamlandırılmaktadır. Dinleme sürecinde dikkat yoğunlaştırma önemli bir aşama olmakta ve bütün süreci etkilemektedir. Özellikle işitilenlerin seçilmesi, işlenmesi ve anlamlandırılmasında belirleyici olmaktadır. Dikkat yoğunlaştırma kursiyerin dinleme amacını, yöntemini belirlemesi, dinleme sürecini denetim altına almasını ve dikkatini yoğunlaştırmasını sağlamaktadır. Dinleme dil öğreniminde, konuşma, okuma ve yazma gibi diğer alanlara temel oluşturur.

Konuşma ise dil aracılığıyla gözlemleri, düşünceleri, duyguları ve bilgileri anlatma işlemidir. Konuşma evde, sosyal ilişkilerde vb. yerlerde kullanılan temel bir beceridir. Bu beceriyle duygu ve düşünceler aktarılmakta, bilgi ve deneyimler paylaşılmaktadır. Konuşma zihinde başlayan ve düşüncelerin sözle ifade edilmesiyle tamamlanan bir süreçtir. Bu sürece zihinsel işlemlerle başlanmakta ve öncelikle zihinde yapılandırılmış bilgiler gözden geçirilmektedir. Bu sırada konuşmanın amacı, yöntemi, konusu ve sınırları belirlenmektedir. Ardından aktarılacak bilgiler seçilmektedir. Seçilen bilgiler çeşitli zihinsel işlemlerden geçirilir. Bu işlemler sonucunda düzenlenen bilgiler cümlelere, kelimelere, hecelere ve seslere dökülerek aktarılır. Aktarma işlemi beden dili ile desteklenir. Konuşma dinle ile doğrudan bağlantılıdır. Dolayısıyla Arapça öğretim programında söz konusu becerilerin geliştirilmesi açısından dinleme-konuşma öğrenme alanı önemlidir.

Arapça öğretim programında dinleme-konuşma öğrenme alanı Sözlü Anlatım I-II-III alt alanlarından (dersler) oluşmaktadır. Bu derslerle yukarıda sözü edilen becerilerin kursiyerlere kazandırılması hedeflenmiştir.

9.2. DİNLEME-KONUŞMA ALANI DERSLERİ VE DÖNEMLERİ

1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM
Sözlü Anlatım-I 4x11=44	Sözlü Anlatım-II 4x11=44	Sözlü Anlatım-III 5x11=55

9.3. DİNLEME-KONUŞMA ALANININ GENEL AMAÇLARI:

Bu dersi alan kursiyer,

1. Tanışma ve selamlaşma çeşitleri,
2. Günlük hayat,
3. Yeme-içme,
4. Çarşı-pazar,
5. Hava durumu,
6. Seyahat,
7. Sağlık ve hastane
8. Evlilik (evlenme),
9. Şehirde hayat,
10. İlim dünyası,
11. Meslekler,
12. Teknoloji,
13. Temizlik,
14. Gençlik,

15. İslâm dünyası,
16. Güvenlik,
17. Çevre kirliliği,
18. Enerji,
19. İş hayatı,
20. Beyin göçü,
21. Eşitlik,
22. Hayvan sevgisi,
23. Atasözleri,
24. Aile problemleri,
25. Kuşak farkı,
26. Su dünyamız,
27. Günlük tutma konularında kendini sözlü olarak ifade eder.

9.4. DİNLEME-KONUŞMA ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI:

1. Dinleme-konuşma alanının öğretiminde çeşitli alanlardan metinler üzerinde olabildiğince uygulama yapılmalıdır.
2. Uygulama esnasında kursiyerin ihtiyaç duyduğu yerlerde dilbilgisi konularında hatırlatıcı açıklamalar yapılmalıdır.
3. Kursiyerlerin dinleme-konuşma amacını belirlemesi, buna uygun yöntem seçmesi ve dinleme-konuşmaya dikkatini yoğunlaştırması önemli olduğundan dolayı buna yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar kursiyerin hem dinlediklerini anlamasını, yorumlamasını, zihinde yapılandırmasını hem de zihinsel becerilerini geliştirmesini kolaylaştırmaktadır.
4. Kursiyerlerin dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmek amacıyla önce dinleme-konuşma kuralları üzerinde durulmalıdır. Bu çerçevede dinleme ve konuşmaya hazırlık, dinleme ve konuşma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma ile ilgili beceriler kazandırılmalıdır. Ardından öğrencilerin dinlediklerini anlama ve anlamlandırma ile konuşma becerilerine ağırlık verilmelidir.
5. Uygulama esnasında metinlerde geçen kelimelerin eş anlamlı ve zıt anlamlıları ile tekil kelimelerin çoğulları, çoğul kelimelerin de tekileri öğretilmelidir.
6. Uygulama esnasında metinlerde geçen kalıp ifade ve deyimlerin açıklamaları yapılmalıdır.
7. Bu alanla ilgili olarak yapılacak küçük sözlü sınavlar, ara sınav notunun yüzde kırkını (% 40) oluşturur. Yapılacak ara sınavlar da yüzde altmış (% 60) olarak değerlendirilir. Ara sınav ortalaması, bu oranlar dikkate alınarak ortaya çıkar.

9.5. DİNLEME-KONUŞMA ALANI DERSLERİNİN İÇERİKLERİ, KAYNAKLARI, İŞLENİŞ AÇIKLAMALARI VE DERS SAATLERİ

9.5.1. Sözlü Anlatım-I (I. Dönem, 4x11=44)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	TANIŞMA	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabîyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 1-22.	- Bu derste aşağıdaki yardımcı kaynaklardan da yararlanılabilir: 1. Cüneyt Eren, <i>Arapça Pratik Konuşma</i> , Erzurum 2003, 2. Tacettin Uzun ve diğ., <i>Pratik Arapça</i> , Konya 2007. - <i>el-'Arabîyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları

			takip edilecektir.
4	AİLE	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 23-44.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
4	İKÂMET	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 47-68.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
3	GÜNLÜK HAYAT	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 69-90.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
1	ARA SINAV		
4	YEME-İÇME	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 93-114.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	NAMAZ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 115-136.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
4	EĞİTİM	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 139-160.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
3	PAZAR ve ALIŞVERİŞ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 189-210.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
1	ARA SINAV		
4	HAVA DURUMU	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 211-232.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
3	BAZI MEKÂNLAR	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 235-256.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
3	HOBİLER	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 257-278.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.

2	DÖNEM SONU SINAVI		
---	-------------------	--	--

9.5.2. Sözlü Anlatım-II (II. Dönem, 4x11=44)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	YOLCULUK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 281-302.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	HAC VE UMRE	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 303-324.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
4	SAĞLIK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , I, 327-348.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
3	EVLİLİK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 49-70.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
1	ARA SINAV		
4	ŞEHİRDE HAYAT	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 71-96.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	İLMÎ ARAŞTIRMALAR	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 97-118.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
4	MESLEKLER	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 119-144.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
3	ARAP DİLİ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 145-168.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
1	ARA SINAV		
4	TEKNOLOJİ VE KÜÇÜLEN DÜNYA	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 197-219.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip

			edilecektir.
3	TEMİZLİK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 220-244.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
3	GENÇLİK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 267-292.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
2	DÖNEM SONU SINAVI		

9.3. Sözlü Anlatım-III (III. Dönem, 5x11=55)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	İSLÂM DÜNYASI	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 293-314.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	GÜVENLİK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 315-340.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
4	ÇEVRE KİRLİLİĞİ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 341-362.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	ENERJİ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , II, 363-395.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
1	ARA SINAV		
4	GENCİN HAYATINDAN BİR GÜN	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 23-44.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	BEYİN GÖÇÜ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 117-138.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.

4	EŞİTLİK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 191-212.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	HAYVAN SEVGİSİ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 213-234.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
1	ARA SINAV		
4	ATASÖZLERİ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 235-256.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	AİLE PROBLEMLERİ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 257-283.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
4	KUŞAK FARKI	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 285-306.	- <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir. - Küçük sözlü sınav yapılacaktır.
4	SU VE DÜNYAMIZ	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 307-328.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
3	GÜNLÜK	'Abdurrahmân b. İbrâhîm el-Fevzân, <i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> , III, 351-369.	<i>el-'Arabiyyetu Beyne Yedeyke</i> kitabının bant veya cd'sinden dinleme ve konuşma alıştırmaları takip edilecektir.
2	DÖNEM SONU SINAVI		

10. ÇEVİRİ ALANI DETAYLI PROGRAMI

10.1. GİRİŞ

Bilindiği üzere başka dillerden Türkçe'ye Türkçe'den başka dillere yapılan çevirilerin bilimsel ve düşüncel hayatımızda daima önemli bir yeri olmuştur. Bu bağlamda Arapça'dan Türkçe'ye Türkçe'den Arapça'ya yapılmış ve yapılacak olan çevirilerin diğer dillere göre daha fazla önemi bulunmaktadır. Çünkü, kültürel mirasımız içinde Arapça olarak yazılmış binlerce cilt eser bulunmaktadır. Diğer taraftan Türkçe olarak telif edilen eserlerin İslam dünyasına kazandırılması da önem arz etmektedir. Dolayısıyla kursiyerlerde çeviri becerisinin geliştirilmesi ve öğretim programında çeviri öğrenme alanının onların söz konusu becerileri elde edebilmesi açısından önemlidir.

Arapça öğretim programında çeviri öğrenme alanı Arapça'dan Türkçe'ye ve Türkçe'den Arapça'ya Çeviri alt alanlarından (dersler) oluşmaktadır. Söz konusu derslerle kursiyerlerin güncel, akademik, meslekî konularda özgün Arapça/Türkçe metinlerin çevrilmesi; çeviri yaparken yapıların ve anlamların diğer dilde nasıl gösterildiğinin kavranması; çevrilen cümle ve paragrafların metin düzleminde gözden geçirilmesi ve kursiyerlerin bir çeviri üslubu kazanabilmeleri hedeflenmiştir.

10.2. ÇEVİRİ ALANI DERSLERİ VE DÖNEMLERİ

1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM
	Arapçadan Türkçeye Çeviri 6x11=66	Türkçeden Arapçaya Çeviri 8x11=88

10.3. ÇEVİRİ ALANININ GENEL AMAÇLARI :

Bu dersi alan kursiyer;

1. Çeviri işleminin mahiyeti ve niteliğini,
2. Arapça zamanların cümle bağlamında önemini,
3. Cümle kuruluşunun tekniğini,
4. Edatların ve bağlaçların kullanımını öğrenerek;
5. Arapçadan Türkçeye önce cümle, sonra da metin şeklinde yapılan çeviri alıştırmalarıyla Arapçadan Türkçeye etkin çeviri yapma becerisini kazanır.
6. Arapça sarf ve nahiv derslerinde bütün konuları öğrendiği kabul edilen kursiyer, bu derste, kolay, orta ve ileri düzeylerde seçilmiş çeşitli fıkraları, deneme yazılarını, Türk Edebiyatından seçilmiş öyküleri, dinî ve sosyal içerikli metinleri Türkçeden Arapçaya çevirme çalışmaları yaparak belirtilen konulardaki metinleri Arapçaya çevirme becerisini kazanır.

10.4. ÇEVİRİ ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI :

1. Dilbilgisi alanında temel becerileri kazandığı kabul edilen kursiyere bu derslerde Arapçadan Türkçeye ve Türkçeden Arapçaya olmak üzere çeşitli seviyelerde çeviriler yaptırılmalıdır.
2. Çeviri işleminin niteliği gereği haftalık ödevler verilmelidir.
3. Küçük sınavlarda kursiyerlerin zayıf oldukları ortak noktalar tespit edilerek, mümkün olduğunca öğrencilerle birlikte bu hususlar değerlendirilmelidir.
4. Bu dersle ilgili olarak yapılacak küçük sınavlar, ara sınav notunun yüzde kırkını (% 40) oluşturur. Yapılacak ara sınavlar da yüzde altmış (% 60) olarak değerlendirilir. Ara sınav ortalaması, bu oranlar dikkate alınarak ortaya çıkar.

10.5. ÇEVİRİ ALANI DERSLERİNİN İÇERİKLERİ, KAYNAKLARI, İŞLENİŞ AÇIKLAMALARI VE DERS SAATLERİ

10.5.1. ARAPÇADAN TÜRKÇEYE ÇEVİRİ (II. Dönem, 6x11=66)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	ÇEVİRİ İŞLEMİNE GİRİŞ	Emrullah İşler; Musa Yıldız, <i>Arapça Çeviri Kılavuzu</i> , Gündüz Yayınları, Ankara 2002, s.9-17.	Çeviri ile ilgili genel bir bakış kazandırılacaktır. Bu derste aşağıdaki yardımcı kaynaklardan da

			yararlanılabilir: 1. Cüneyt Eren, <i>Arapça'da Cümle Yapısı ve Çeviri Teknikleri</i> , İzmir 2004, 2. Cihaner Akçay, <i>Arapçada Yaygın Kelime ve Kalıplar</i> , Aktif Yayınevi, Ankara 2005, 3. Hüseyin Yazıcı, <i>Örnekleriyle Arapçada Bağlaçlar ve Yapılar</i> , Dağarcık Yayınları, İstanbul 1998, 4. M. Meral Çörtü, <i>Arapçada Cümle Kuruluşu ve Tercüme Teknikleri</i> , Marmara İlh. Vakfı, İstanbul 1999, 5. Serdar Mutçalı, <i>Arapça-Türkçe Sözlük</i> , Dağarcık Yay., İstanbul 1995, 6. İlyas Karşlı, <i>Türkçe-Arapça Sözlük</i> , Marmara İlh. Vakfı, İstanbul 2004.
6	ARAPÇA ZAMANLAR VE KULLANIMI	Emrullah İşler; Musa Yıldız, <i>Arapça Çeviri Kılavuzu</i> , s.77-109.	Küçük sınav yapılacaktır.
12	ARAPÇA CÜMLE KURULUŞU	Emrullah İşler; Musa Yıldız, <i>Arapça Çeviri Kılavuzu</i> , s.113-148.	Arapça cümle kuruluşu Türkçe cümle kuruluşuyla karşılaştırmalı olarak öğretilmelidir.
1	ARA SINAV		
10	ARAPÇA EDATLAR VE KULLANIMI	Emrullah İşler; Musa Yıldız, <i>Arapça Çeviri Kılavuzu</i> , s.161-184.	Küçük sınav yapılacaktır.
10	CÜMLE ÇEVİRİLERİ	Emrullah İşler; Musa Yıldız, <i>Arapça Çeviri Kılavuzu</i> , s.201-216.	
1	ARA SINAV		
20	METİN ÇEVİRİLERİ (METİN 1-33)	Emrullah İşler; Musa Yıldız, <i>Arapça Çeviri Kılavuzu</i> , s.225-289.	Küçük sınav yapılacaktır (ilk on saatin sonunda).
2	DÖNEM SONU SINAVI		

10.5.2 TÜRKÇEDEN ARAPÇAYA ÇEVİRİ-I (III. Dönem, 8x11=88)

SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	YAŞLI KADIN İLE ÖMER	Ermişlerden Osman Efendi, <i>Seçme Dinî Hikayeler</i> , Seda Yay. İst. 2000, s.143-.	
4	POETİKA BİRİNCİ BÖLÜM	Aristo, <i>Poetika</i> , Çev. İsmail Tunalı, İstanbul 1993, s.11-13.	
4	BU DA DÜŞÜNÜR PINAR BAŞINDA	Alpay Kabacalı, <i>Bütün Yönleriyle Nasrettin Hoca</i> , İstanbul 2000, s.119-	
4	SUSUZLUKTAN ÖLEN ADAM; FELEĞE SABİR	Sadi, <i>Bostan</i> , s.151-.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	ALLAH SEVGİSİ	Seyfettin Yazıcı, <i>Temel Dinî Bilgiler</i> , s.33.	
4	PEYGAMBERİN YARDIMSEVERLİĞİ	Eyüp Sanay, <i>Gurbetçinin El Kitabı</i> , Ankara 1984, s.225-	
4	KABE'NİN TAMİRİ	A. Himmet Berki; Osman Keskiöglü, <i>Hz. Muhammed ve Hayatı</i> , s.52-	
1	ARA SINAV		
4	HZ. PEYGAMBERİN HİCRETİ	A. Himmet Berki; Osman Keskiöglü, <i>Hz. Muhammed ve Hayatı</i> , s.187-	
4	CUMA GÜNÜ VE CUMA NAMAZI	H. Karaman, <i>İslamın Işığında Günün Meseleleri</i> , s.15-	
4	EBÛ HANİFE'NİN HAYATI	Ahmet Özel, <i>Hanefî Fıkhu Âlimleri</i> , Ankara 1990, s.11-	
4	PEYGAMBER KAVRAMI VE PEYGAMBERLERE İMAN	Komisyon, <i>İlmihal</i> , I, 106-107.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	SİVRİSİNEK İLE ASLAN; KARGA İLE TİLKİ	Jean de la Fontaine, <i>La Fontaine'den Masallar</i> , İstanbul 2005, s.26-27; 91-92.	
4	NUTUK'TAN İLK İKİ SAYFA	Mustafa Kemal Atatürk, <i>Nutuk</i> , İstanbul 2005, s. 37-39.	
4	ÖZÜRLÜLER	İbrahim Sarıçam, <i>Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı</i> , Ankara 2005, s.359-360.	

1	ARA SINAV		
4	YURT DIŞINDA MÜSLÜMANLAR	Hayreddin Karaman, <i>İslamın Işığında Günün Meseleleri</i> , İstanbul 1980, s.267-271.	
4	TEFSİR İLMİ VE ÖĞRETİMİ	Ömer Özyılmaz, <i>Osmanlı Medreselerinin Eğitim Programları</i> , Ankara 2002, s.176-179.	
4	TEMEL NEFES EKZERSİZİ	Acar Baltaş-Zühal Baltaş, <i>Stres ve Başa Çıkma Yolları</i> , İstanbul 1987, s.165-167.	
4	İSLAM ARAŐTIRMA MERKEZİ	Tayyar Altıkulaç, <i>Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi</i> , XXIII, 44-46.	Küçük sınav yapılacaktır.
4	ÖNCE KENDİNİZİ ISLAH EDİNİZ	Hüseyin Atay, <i>Kur'ân'a Göre İslamın Temel Kuralları</i> , İstanbul 1994, s.67-68.	
4	HACI BAYRAM	Emine Işınsu, <i>Hacı Bayram</i> , Ankara 2006, s.13-15.	
4	NÜFUSU CÜZDANI, PASAPORT, SÜRÜCÜ BELGESİ, SAĞLIK RAPORU, DİPLOMA VB. BELGELERİN ARAPÇAYA ÇEVİRİŐİ		Bir Arap resmî kurumuna sunulacak hâle getirilmesi.
2	DÖNEM SONU SINAVI		